

PART 4 APRIL MESSAGES

એપ્રિલ

VISIT...

LANZAROTE
Caliente.COM

મને પંખીનું બચ્ચું ઊડતાં શીખતું હોય તેવું
બતાવવામાં આવ્યું. એના શરૂના પ્રયત્નો ઘણા
નબળા હતા. પણ એની પાંખોનો જેમ એ વધુ
ને વધુ ઉપયોગ કરતું ગયું તેમ એ પાંખો
મજબૂત બનતી ગઈ. છેવટે એને ઊડવા માટે
મુક્તિ મળી અને એ જરા પણ આયાસ વગર
ઊંચી ઊંચાઈઓમાં, દૂર દૂર સુધી ઊડવાને
શક્તિમાન બન્યું. પછી મેં શબ્દો સાંભળ્યા :

મહાવરાથી શ્રદ્ધા આવે છે. શ્રદ્ધા વડે જીવો.
એક દિવસ એ ખડક જેવી અચળ બનશે.
આત્માની સાચી સ્વતંત્રતા મેળવો.

વસંત ખરેખરા પૂર્ણ સ્વરૂપે પ્રગટ થાય છે. આ નવા યુગની વસંત છે અને એ પણ એવા જ પૂર્ણ રૂપમાં પ્રગટ થઈ રહી છે. તમે એનો ભાગ છો અને એ તમને નવું જીવન અર્પે છે. એની સાથે આવે છે સંપૂર્ણ મુક્તિ અને પરિત્યાગની ભવ્ય અનુભૂતિ, જૂના બંધિયાર ચીલાઓ તોડીફોડીને, જ્યાં કોઈ સીમાઓ નથી એવી નવી વિશાળતામાં પ્રવેશવાની લાગણી. તમારી જાતને દરેક દિશામાં ઊગતી અને વિસ્તરતી જુઓ, એવા ભાવ સાથે કે કોઈ પણ ક્ષણે કશું પણ બની શકે. આરંભરેખા પર દોડવીર ઊભો હોય, આંગળાં બરોબર ગોઠવાયેલાં હોય અને સંકેત મળતાં જ દોડી જવા તૈયાર હોય — એવાં બનો. આ સમયે દરેકેદરેક સ્તર પર એટલું બધું બની રહ્યું છે! પરિવર્તનો આવી રહ્યાં છે અને તમે એ પરિવર્તનોનો ભાગ છો એટલે એની સાથે પગલાં મેળવો. બદલાવા માટે તૈયાર રહો, જ્યાં અને જ્યારે જરૂરી બને ત્યાં ઝડપથી બદલાઓ. અચકાઓ નહિ. પાછળ લટકતાં ન રહો. જે બધું ઝડપથી બની રહ્યું છે તેમાં સીધો જ પ્રવેશ કરો; અલબત્ત, પૂર્ણ શ્રદ્ધા અને વિશ્વાસ સાથે.

દરેક બાબતને પોતાનો સમય હોય છે, પોતાની મોસમ હોય છે. એ ફક્ત તમારા જીવનને મારી દોરવણી હેઠળ ચાલવા દેવાનો પ્રશ્ન છે, જેથી અંદરના એક સ્પષ્ટ જ્ઞાન સાથે તમે યોગ્ય સમય ને યોગ્ય મોસમ જાણી શકો અને અંદરથી જે સ્ફુરણો ઊઠે છે તેને અનુસરીને પરમ વિશ્વાસ સાથે ઝડપથી ગતિ કરી શકો. તમે અંદરથી શાંત, સંઘર્ષરહિત હો, ત્યારે સમયનો કશો અર્થ રહેતો નથી. તમે જ્યારે વ્યથિત કે બેચેન હો છો ત્યારે જ તમને સમયનો બોજ લાગે છે અને એમ થાય છે કે જાણે દિવસ ક્યારેય પૂરો જ નહિ થાય. તમારા કામમાં તમને મઝા આવતી હોય ત્યારે સમયને પાંખો આવે છે અને તમને એવી ઇચ્છા થાય છે કે દિવસના થોડા વધુ કલાક હોત તો કેવું સારું! તમે જે કાંઈ કામ હાથમાં લો તેને પૂરેપૂરું માણતાં શીખો. એના પ્રત્યેનું તમારું વલણ એકદમ સુયોગ્ય હોય એ મહત્ત્વનું છે. તમે ઘણું વધારે સિદ્ધ કરી શકશો અને એ પ્રેમથી થશે એટલે પૂર્ણ સુંદર રીતે થશે. તમારું લક્ષ્ય હંમેશાં પૂર્ણતાનું રાખો. તમે જ્યારે પ્રેમપૂર્વક કાંઈ કરો છો, ત્યારે એ મારે માટે કરો છો.

તમારાં સુખ અને સંતોષની ચાવી તમારી ભીતર ઊંડાણમાં તમારાં પોતાનાં જ મન અને હૃદયમાં રહેલી છે. પ્રત્યેક દિવસ તમે કઈ રીતે શરૂ કરો છો એ બહુ મહત્ત્વનું છે. તમે ઊઠો ત્યારે તમારા હોઠ પર આનંદનું ગીત હોય, નવા દિવસ માટે, જીવંત હોવા માટે, જીવવાની અદ્ભુત પ્રક્રિયા માટે અને સમગ્ર જીવન સાથે સંવાદી સૂર મળેલા હોવા માટે હૃદયમાં કૃતજ્ઞતાનો ભાવ હોય એવું બની શકે. આવી રહેલા દિવસ પાસેથી તમે ઉત્તમોત્તમની અપેક્ષા રાખી શકો અને એમ કરીને એને તમારા ભણી આકર્ષી શકો. અથવા પછી તમે ખભા પર બોજ લઈને, ફરિયાદ ને બબડાટ કરતાં, બેસૂર-બેતાલ થઈને દિવસ શરૂ કરી શકો. આજનો દિવસ જે કાંઈ લાવે તેની જવાબદારી તમારે શિરે છે અને એ જાણવાને કારણે, જેઓ એનાથી અભાન છે અને કશું વધારે જાણતા નથી તેમના કરતાં તમારી જવાબદારી વધુ મોટી બને છે. તમારા મનની અવસ્થા માટે તમે બીજા કોઈને દોષ દઈ શકો નહિ. એનો બધો આધાર તમારી પર જ છે.

જીવનની નિસરણી પર તમે કઈ જગ્યાએ છો? તમે સૌથી નીચેના પગથિયે પહોંચ્યાં છો અને ઉપર ચડી રહ્યાં છો? મને અશ્રતા આપવા માટે તમે જીવનમાં બીજું બધું છોડી દેવા તૈયાર છો? — તમને ભય લાગે છે એટલે નહિ, પણ મારે માટેના ઊંડા પ્રેમને ખાતર, મારી ઇચ્છાનુસાર કરવાને, મારા માર્ગે ચાલવાને તમે ઝંખો છો એટલા ખાતર? તમે શું એમ કહી શકો કે ‘હે ભગવાન, તમારી ઇચ્છા પૂર્ણ થાઓ’ અને એમાં હૃદયથી માની શકો અને હું જે કાંઈ કહું તે કરવા માટે તત્પર થઈ શકો? — ભલેને એ ગમે તેટલું વિચિત્ર કે બીજાંઓની દૃષ્ટિએ મૂર્ખતાભર્યું દેખાતું હોય! એ માટે હિંમત અને અંદરની ઊંડી જાણ તથા ખાતરી જોઈએ કે કોઈ જ બાબત તમને વિચલિત કરી નાખવાને શક્તિમાન નથી. જે લોકો સબળ છે તેઓ જ ફક્ત આ આધ્યાત્મિક માર્ગ પર ચાલી શકશે. જે લોકો પોતાને જ માર્ગે જવાનું પસંદ કરતાં હોય તેમને માટે આ રસ્તો નથી. આ આધ્યાત્મિક જીવનમાં કોઈ ટૂંકા માર્ગ નથી. તમારે જાતે જ તમારી મુક્તિ શોધવાની ને પામવાની છે.

ગાનું બાળક જ્યારે ચાલતાં શીખે છે ત્યારે એ થોડાં ડગમગતાં પગલાં ભરે છે, પછી એને આત્મવિશ્વાસ આવે છે, એમ કરતાં ધીમે ધીમે એનાં પગલાં દઢ અને ચોક્કસ બનતાં જાય છે અને છેવટ તે પડ્યા-આખડ્યા વગર ચાલી શકે છે. પછી તે દોડતાં ને આમ કૂદકા મારતાં શીખે છે. એક એક પાયરીએ ચડીને કમે કમે પહોંચવું પડે. શ્રદ્ધાનું પણ આવું જ છે. એ એકી વારે પૂર્ણપણે આવી જતી નથી. એને ધીરે ધીરે બંધાવા દેવી પડે છે. તમે તમારી શ્રદ્ધાને કસોટીએ ચડાવતાં જશો તેમ તે વધતી જશે અને અંતે તમે બહાર નીકળી જઈ કેવળ શ્રદ્ધા વડે જ જીવી શકશો કારણ કે તમારી સલામતી મારામાં રોપાયેલી અને દઢ થયેલી હશે. તમે જાણો છો કે મારી સાથે રહીને તમે સઘળું કરી શકો, કારણ કે તમારી અંદર અને તમારા દ્વારા એ બધું હું જ કરું છું. તમારા એકલાની શક્તિ વડે તમે એ બધું નહિ કરી શકો. તમને મળતી સહાયનો, શક્તિનો, પ્રેરણાનો સ્રોત હંમેશાં પિછાણો અને એને માટે આભાર માનવાનું ક્યારેય ચૂકો નહિ. કશું સ્વીકૃત ન ધારી લો, પણ દરેક બાબતમાં મારો હાથ નિહાળો.

રોજના જીવનમાં એવી અનેક નાની નાની બાબતો હોય છે જે સહેલાઈથી વિચ્છેદ ને વિસંવાદિતા પેદા કરી શકે. એનાથી ઉપર ઊઠી અને જીવનમાં જે મહત્ત્વની બાબતો છે — મારે માટેનો તમારો પ્રેમ, એકબીજા માટેનો તમારો પ્રેમ, સમગ્રના કલ્યાણ માટે કામ કરવું અને જીવવું, પોતાની જાતને અને અંગત ગમા-અણગમાને લઈને ઊભા થતા નાના ક્ષુદ્ર બનાવો ભૂલી જવા — આ બાબતો વિશે એકતા સાધો. એ તો જ્યારે કોઈને બહુ તીવ્રપણે એમ લાગે કે પોતાનો જ માર્ગ સાચો છે અને નમતું આપવાની તે ચોખ્ખી ના પાડી દે, ત્યારે મોડાવહેલા કંઈક જતું કરવું પડે છે. રબરને તમે હદ બહાર ખેંચો તો એ તૂટી જશે અથવા સહસા છોડી દો તો પાછું વળીને તમને વાગશે; પણ તમે જો એને ધીરે ધીરે છોડી શકો તો તૂટ્યા વિના કે બિનજરૂરી ઈજા કે તકલીફ પહોંચાડ્યા વિના તે પાછું પોતાની સ્થિતિમાં ગોઠવાઈ જશે. તો શા માટે હૃદય ખુલ્લું કરીને બોજ અને તાણ ધીરેથી હળવાં ન કરવાં? પ્રેમ અને સમજદારી હંમેશાં રસ્તો સરળ કરવામાં મદદ કરશે.

તમારી ચેતનાનો વિસ્તાર કરો ત્યારે જ તમારી ચોતરફ જે નવું છે એના પ્રત્યે તમે ખુલ્લાં ને ગ્રહિષ્ણુ થઈ શકો અને નવા વિચારો, નવા ખ્યાલો, જીવનની નવી રીતિઓ સાથે તાલ મેળવી શકો. તત્કાલીનની પેલે પાર, વધુ ઊંચા આયામોમાં, વધુ ઊંચા પ્રદેશોમાં દષ્ટિ માંડવા તૈયાર થાઓ અને આત્માના રસ્તાઓ પ્રત્યે ખુલ્લાં બનો! એવું ઘણું છે જે મનને ગૂંચવી દેતું હોય, પણ એને તમે અંતઃસ્ફુરણથી સમજી શકો, સ્વીકારી શકો. તો પછી મન વડે જ બધું કરવાનો પ્રયત્ન કરવામાં વખત શા માટે બગાડવો? અંતઃસ્ફુરણથી અને અંતઃપ્રેરણાથી જીવવા ને કાર્ય કરવા કેમ તત્પર ન થવું? તમે એવું કરો છો ત્યારે ચેતનાની ઊંચી ભૂમિકાએથી કામ કરો છો અને નવા પ્રત્યે ગ્રહણશીલ બનો છો. તમારી અંદર અને તમારી દ્વારા ‘નવું’ ઊઘડી શકે તે માટે તમે એક સ્વચ્છ માધ્યમ બનો છો. એટલે તમારી ચેતનાને ઊંચે, નકારાત્મકતામાંથી વિધેયાત્મકતામાં, વિનાશકતામાંથી રચનાત્મકતામાં, અંધકારમાંથી પ્રકાશમાં, જૂનામાંથી નવામાં લઈ જાઓ અને પછી શું બને છે તે જુઓ. તમને જણાશે કે જૂનું દૂર હટી જાય છે અને ભવ્ય નૂતનનું પ્રાગટ્ય થાય છે.

કોઈનુંય અવલંબન ન લો. તમને બહારના ટેકા અને સમર્થનોની જરૂર નથી, કારણ કે બધું તમારી ભીતર ઊંડાણમાં રહેલું જ છે. દરેક જણ જેની ઝંખના કરે છે તે તો છે અંદરની શાંતિ; અને તમે જરા સમય લઈને એને માટે દષ્ટિ કરો તો એ તો ત્યાં હોય જ છે. ધીરજ ધરીને તમે સત્ય શું છે તે જુઓ છો? કે પછી તમે જે કાંઈ સાંભળો, જુઓ, વાંચો તે બધું ઉપરછલ્લું સ્વીકારી લો છો? કોઈ બાબત તમે જ્યારે અંદરથી જાણો ત્યારે પછી બહારની કોઈ વ્યક્તિ કે વસ્તુ તેને ચલિત કરી શકતી નથી. તમારે માટે એ એટલું સાચું હોય છે કે આખી દુનિયા તમારી વિરુદ્ધ જાય અને કહે કે તમે ખોટાં છો, તોપણ એથી કાંઈ ફરક પડતો નથી. ક્ષુબ્ધ થયા વગર, સમતુલા ગુમાવ્યા વગર, શાંતપણે તમે તમારા માર્ગે જઈ શકો છો. અંદરથી આવતા જ્ઞાનનો આ આનંદ છે, આ શક્તિ છે. આ બાબત તમને એવી શાંતિ આપી શકે છે, જે બધી સમજની પાર હોય. એટલે જ્યારે પણ તમને કોઈ બાબત વિશે કશી પણ શંકા ઊપજે ત્યારે પોતાની ભીતર ખોજ કરીને સત્ય શોધો. હું તમારી સમક્ષ તે પ્રગટ કરીશ; પછી તમે તમારા માર્ગે શાંતિ અને વિશ્વાસથી જઈ શકશો.

મજબૂત પાયા નાખ્યા વગર તમે કોઈ ભવ્ય વિશાળ મંદિર બાંધી શકો નહિ. પ્રેમ વગર, એકમેક પ્રત્યેના અને મારી પ્રત્યેના પ્રેમ વગર તમે નવું સ્વર્ગ અને નવી ધરા નિર્માણ કરી શકો નહિ. પ્રેમ જીવનની નાની નાની બાબતોમાં શરૂ થાય છે અને પછી ત્યાંથી એ ફેલાય છે. તમે જ્યાં જાઓ ત્યાં પ્રેમનાં બીજ વાવતાં જાઓ અને તે બીજને ઊગતાં, ખીલતાં, પાંગરતાં જુઓ. કઠિનમાં કઠિન હૃદયમાં વાવેલાં બીજ પણ છેવટે તો ઊગવા માંડશે જ. બીજને અંકુરિત થતાં કદાચ વાર લાગે, પણ પ્રેમભરી કાળજીથી એની માવજત કરવામાં આવે ત્યારે તે ઊગ્યા વિના ન રહે. એટલે કોઈનાય સંબંધમાં હતાશ થઈ જતાં નહિ, માત્ર અટક્યા વિના પ્રેમ વહાવ્યા કરો અને તમારા પોતાના હૃદયને કઠિન ન બનવા દો. તમારી જાતને કે તમારાં કાર્યોને વાજબી ઠરાવવાના પ્રયત્નો બંધ કરો. પોતાના હૃદયને ફેફાળો, જાતને વ્યવસ્થિત કરો અને મન અને હૃદયની પૂર્ણ પ્રશાંતિ મેળવો. પછી તમે સાચી સ્વતંત્રતા અને આનંદથી ગમે ત્યાં ફરી શકશો, તમારામાંથી પ્રેમ અને વધુ પ્રેમનાં કિરણો ફૂટતાં જશે. વધુ પડતો પ્રેમ — એવું કાંઈ હોતું જ નથી. એને મુક્તપણે વહેવા દો.

જીવનને તમે જેવું બનાવો તેવું તે બને છે. દરેકેદરેક પરિસ્થિતિમાંથી ઉત્તમ શું છે તે શોધી કાઢી એને પૂર્ણપણે કેમ ન માણો? ભલેને તમે ગમે ત્યાં હો અને ગમે તે કરતાં હો! તમે બીજે ક્યાંક હોત અને બીજું કશુંક કરતાં હોત તો કેટલું સારું હતું, એવું ઇચ્છવામાં કદી સમય ને શક્તિ બગાડો નહિ. તમે જ્યાં છો ત્યાં શા માટે છો, એ વાત બધો વખત તમને નહિ પણ સમજાય, પણ એટલી ખાતરી રાખજો કે એની પાછળ બહુ ચોક્કસ કારણ રહેલું છે અને એમાંથી પાઠ પણ શીખવાનો છે. એની વિરુદ્ધ લડો નહિ, પણ એ પાઠ શું છે તે શોધી કાઢો અને એ ઝડપથી શીખી લો, જેથી તમે આગળ ગતિ કરી શકો. એકની એક જગ્યાએ સ્થગિત થઈ રહેવાનું તો તમે નહિ જ ઇચ્છો, ખરું ને! તમે વિરોધ કરતાં અટકો, જે પાઠ શીખવાના છે તેનો બસ સ્વીકાર કરો અને માર્ગમાં આવે તે બધું જોયા કરો, તો જીવન તમને ઘણું વધારે સરળ લાગશે, અને વળી જે પરિવર્તનો થઈ રહ્યાં છે તેને તમે માણી પણ શકશો. છોડ ઊગવા કે બદલાવા સામે વિરોધ નથી કરતો, એ ફક્ત એની સાથે સાથે વહે છે અને સાચા સંપૂર્ણ સ્વરૂપમાં ઊઘડે છે. તમે પણ એવું કેમ ન કરો?

dમે દુનિયામાં છો, પણ દુનિયાનાં નથી. દુનિયાની ગતિવિધિઓ તમને એની સાથે ઘસડી જાય એવું થવા દેવાની જરૂર નથી. એનો આનંદ માણો પણ એના પર માલિકી ધરાવવાનો પ્રયત્ન ન કરો, કે એને તમારા પર માલિકી જમાવવા ન દો. ‘નવા યુગ’માં શણનું કપડું વીંટાળી ભભૂત લગાડવાની કે તમે અધમ પાપી છો અને મારા પ્યારા સંતાન થવાને લાયક નથી એવું જાહેર કરતા ફરવાની જરૂર નથી. આ બધી જૂના જમાનાની શીખ છે, તે ખોટી અને અસત્ય છે. આપણે એક છીએ અને હું તમારી ભીતર છું એનો સ્વીકાર કરો. આ જૂઠા ઉપદેશના અંધકારમાંથી તમારી જાતને ભવ્ય પ્રકાશમાં ઊંચકાઈ જતી અનુભવો. બધું જૂનું પાછળ છોડી દો, એને સ્વાભાવિક મૃત્યુ પામવા દો. આત્મા અને સત્યમાં પુનર્જન્મ પામીને નવામાં પ્રવેશ કરો, સાચી મુક્તિનો અર્થ જાણો. હું તમને મુક્ત ઇચ્છું છું, જાત સાથે, જાતની આળપંપાળ સાથે બંધાયેલાં નહિ. સાવ નાનકડું બાળક હોય તેવાં મુક્ત આનંદી બનો અને સદા વર્તમાનમાં જીવો.

તમારી પાસે જે બધું છે તે સર્વને માટે, તમને જે કંઈ મળે છે તે સર્વને માટે અને તમને જે મળવાનું છે તે સર્વને માટે આભાર માનો. હકીકતમાં આભાર માનતાં ક્યારેય અટકો નહિ, કારણ કે એ જીવન પ્રત્યેનો વિધાયક અભિગમ છે અને આભાર માનવાની આ ક્રિયા પોતે જ ઉત્તમ વસ્તુને તમારા ભણી ખેંચી લાવે છે. એ તમારાં મન અને હૃદય ખુલ્લાં રાખવામાં મદદ કરે છે. તમને હંમેશાં એવું કંઈક તો જડશે જ, જેને માટે તમે આભારની લાગણી અનુભવો. અને તમે એવું કરવા માંડશો, એ આશીર્વાદોની ગણતરી કરવા માંડશો, તેમ એમાં વૃદ્ધિ થતી જશે. તમને ખ્યાલ આવશે કે તમે એટલાં બધાં કૃપાપાત્ર છો કે મારી પાસે જે છે તે બધું તમારું છે, કે ભરપૂરતાના મારા ભંડારો છલકાઈ રહ્યા છે અને તમને કશાની ખોટ નથી. તમારી દરેક જરૂરિયાતની અદ્ભુત રીતે પૂર્તિ કરવામાં આવે છે. ચેતનાની એ અવસ્થામાં તમે ઘણું આપવાને, આપ્યા જ કરવાને શક્તિમાન બનો છો, અને એની શી કિંમત ચૂકવવી પડે છે એ હિસાબ તમે ગણતાં નથી, કારણ કે જેમ તમે આપતાં જાઓ છો તેમ તમે મેળવતાં જાઓ છો. તમે જ્યારે આપો છો ત્યારે તમારી પાસે વધારે આવે એ માટે જગ્યા કરી આપતાં હો છો.

દમારી પાસે આવતી સામગ્રીનો મૂળ સ્રોત હું છું અને મારું જે કાંઈ છે તે બધું તમારું છે. મારા અખૂટ ખજાના બધાને માટે સુલભ છે પણ તમારી પોતાની ચેતના ભરપૂરતાની હોવી જોઈએ, એમાં અભાવ કે ઓછપનો વિચાર સરખો ન હોવો જોઈએ. તમારી ચેતનાને વિશાળ, વધુ વિશાળ થતી અનુભવો, કોઈ મર્યાદા વગર એને વિશાળતર થવા દો, કારણ કે મર્યાદા વહેણના સાતત્યમાં અવરોધ ઊભો કરે છે. મર્યાદાની સાથે ભય આવે છે, ભય સાથે સ્થગિતતા આવે છે અને જ્યારે કશુંક સ્થગિત થાય છે ત્યારે પ્રવાહ અટકી જાય છે અને એ મૃત બને છે. પ્રવાહને વહેવા દો, બધી ભૂમિકાએ આપવા ને મેળવવાની ક્રિયા સતત થતી રહેવા દો અને અખૂટ ભરપૂરતાનો અર્થ પિછાણો. જાણી લો કે તમે મારી સાથે એકરૂપ છો, દુનિયાની સઘળી સંપત્તિ સાથે એકરૂપ છો. કશું પોતા માટે લઈ લેવાનું નથી, કશું સંઘરવાનું નથી. આ બધું તમે શાણપણપૂર્વક વાપરો એ માટે જ છે. મારી શુભ સંપૂર્ણ સોગાદોના સારા રખેવાળ બનો. મારા અખૂટ પુરવઠાનો યોગ્ય ઉપયોગ કરવા માટે મારી દોરવણી અને માર્ગદર્શન માગો.

દરેક પરિસ્થિતિમાં બધોયે વખત સમતુલા હોય એ મહત્ત્વનું છે. તમે જોશો કે તમે જે કાંઈ કામ ઉપાડો તે મારી દોરવણી હેઠળ કરવામાં આવે ત્યારે તેમાં પૂરેપૂરી સમતુલા હોય છે. એટલા માટે જ જરાયે જોર-જબરદસ્તી કર્યા વિના તમારે જીવનને આપમેળે ઊઘડવા દેવું જોઈએ. તમે એમ કરો ત્યારે કશું જ ખોટું બની શકે નહિ; કશું જ કસમયનું બની શકે નહિ. એનો અર્થ એવો નથી કે તમારે કશું કરવું નહિ ને ખાલી બેસી રહેવું અને આશા રાખવી કે બધું તમારા ખોળામાં આવી પડશે. તમારે સતત જાગ્રત રહેવાનું છે. તમારે તમારી ચેતનાને ઊંચી ભૂમિકાએ રાખવાની છે, ઉત્તમોત્તમની પ્રતીક્ષા કરવાની છે, શ્રદ્ધા રાખવાની છે કે બધું બરોબર, એકદમ જ બરોબર છે. તમારે સંપૂર્ણ શ્રદ્ધા અને વિશ્વાસથી મારી સમીપ રહેવાનું છે. સંશયની છાયા સરખી ન રહે એ રીતે તમારે જાણવાનું છે કે હું તમારો સદાયનો ભોમિયો અને સાથી છું. તમારે જાણવાનું છે કે તમારા માર્ગો, મારા વડે ને ફક્ત મારા વડે જ દિશાંકિત થાય છે, જેથી તમારું દરેક પગલું સુદૃઢ અને નિઃસંશય હોય અને તમે જે કાંઈ કરો તે પ્રેમથી કરતાં હો.

દુનિયાની પરિસ્થિતિને ફિટકારવી, એના વિશે ફરિયાદ કરવી અને પોતાની જાત સિવાય બધાંને દોષી ઠરાવવાં એ કેટલું સહેલું છે! તેઓ આ વિશે કેમ કાંઈ કરતાં નથી? — એમ કહેવું તો સાવ સહેલું છે, પણ એ બાબત તમે કશુંક કરો તો કેમ? લાચાર થઈ બેસી પડીને કદી એમ ન કલ્પના કરો કે આમાં તમે કાંઈ જ મદદ કરી શકો તેમ નથી. તમે મદદ કરી શકો તેમ છો, આજે ને અત્યારે જ કરી શકો તેમ છો. તમારું પોતાનું ઘર વ્યવસ્થિત કરવાથી તમે શરૂઆત કરી શકો. તમે પેલી બધી ગેરસમજણો દૂર કરી શકો અને પેલું બધું જે ખોટું થયું એને સીધું કરી શકો; તમારી ચેતનાને વિસ્તારી શકો જેથી તમે જિંદગીને જુદા ને વધુ વિશાળ દૃષ્ટિકોણથી જોઈ શકો; તમે વધુ સહિષ્ણુ થતાં, વધુ ખુલ્લાં થતાં, વધુ પ્રેમાળ થતાં શીખી શકો અને ચિત્રની બન્ને બાજુ જોઈ શકો. આજે ને આ ઘડીએ જ તમે સઘળી કડવાશ, ટીકા અને વિચારમાં રહેલી નકારાત્મકતાને તિલાંજલિ આપી શકો. તમે તમારી ભૂમિકા બરોબર પાર પાડશો ત્યારે તમને જણાશે કે તમે સમગ્રનેયે મદદ કરી રહ્યાં છો, પણ એ ફક્ત તમારા પોતાના જોર વડે નહિ કરી શકો. મારી સહાયથી એ કરો.

જીવનમાં જે કરવામાં તમને આનંદ આવતો હોય તે જ કેમ ન કરવું? — જો એ બીજા કોઈને હાનિ ન પહોંચાડતું હોય અને તમારા માટે તેમ જ તમારી સાથે સંકળાયેલાં લોકો માટે કેવળ કલ્યાણકારી જ હોય! તમે જે કરતાં હો, તે યોગ્ય સમયે, યોગ્ય રીતે, કોઈ વિશેષ તાણ કે આયાસ વગર કરતાં શીખો. નાનાં બાળકો જીવનને કેમ માણવું તે જાણે છે. કશા પણ નિષેધભાન વિનાના સાવ નાના બાળક જેવાં બનો, કોઈ પણ રોકટોક વિના, જાતની ચિંતા કે જાતની સભાનતા વિના જીવનનો આનંદ માણતાં શીખો. અમુક કામ કરવાં જ જોઈએ, કે તમારે અમુક કામ કરવાનાં જ છે, એવો ખ્યાલ રાખીને હંમેશાં કામ ન કરો. કોઈ પણ કામ જ્યારે ફરજિયાતપણાના દબાણ હેઠળ કરવામાં આવે છે, ત્યારે એમાંથી બધો આનંદ, બધી મઝા ઊડી જાય છે. દરેક કામ, તમને તે કરવાનું ગમે છે માટે કરવાનું શીખો. તમારે જે કાંઈ આપવાનું હોય, તે આપવાના શુદ્ધ પ્રેમ ખાતર, જીવવાના શુદ્ધ પ્રેમ ખાતર આપતાં શીખો, અને જુઓ કે જિંદગી તમારે માટે કેવી બદલાઈ જાય છે!

મારી સાથે જોડતી સીધી કડી શોધી કાઢો અને તમારી આસપાસ ગમે તે ચાલતું હોય, આ કડી સંભાળી રાખો. મારી સાથેનું, પરમ સાથેનું એ જોડાણ જ બધી શક્તિનો સ્રોત છે, અને એ શક્તિ જ ચમત્કારો સર્જે છે. મારા દિવ્ય નિયમો કામ કરતા હોય, એ ચમત્કાર નહિ તો બીજું શું છે? એ નિયમો વડે કામ કરો અને પછી કાંઈ પણ બની શકે. સમગ્ર જીવન, સમગ્ર શાણપણ, સમગ્ર શક્તિ સાથેની એ તમારી એકરૂપતા છે, જે દ્વાર ખોલે છે અને તમારી અંદર આ નિયમોને કામ કરવા દે છે. આઘાં ઊભાં રહી, બીજાંના જીવનમાં ચમત્કારો બનતા શા માટે નીરખ્યા કરવા, જ્યારે તમારા પોતાના જીવનમાં પણ એ બની જ શકે તેમ હોય છે? આ શક્તિ સાથે, આ એકરૂપતા સાથે તમે તમારા જીવનનો સૂર મેળવો, અને મારી દ્વારા તમે બધું જ કરી શકો છો તેમ સ્વીકારો ત્યારે ચમત્કારો પ્રગટ થવા માંડે છે, કારણ કે હું જ તમને શક્તિ આપું છું, હું જ તમને ટકાવી રાખું છું, તમારામાં અને તમારી મારફત કામ કરું છું. પૂરેપૂરું સમજી લો કે તમારામાં તમે પોતે કશું જ નથી, પણ મારા સાથમાં તમે બધું જ કરી શકો છો. એ પછી તમારા જીવનમાં એક પછી એક ચમત્કારો બની રહેલા તમે નિહાળશો.

સીતિનો આરંભ અંદરથી થાય છે. એ દરેક મનુષ્યની ભીતર રહેલી જ છે — અંકુરિત થવાની, ઊગવાની, પાંગરવાની રાહ જોતા એક નાનકડા બીજની જેમ. એની શરૂઆત થાય તે પહેલાં એને સુયોગ્ય પરિસ્થિતિ, યોગ્ય વાતાવરણ અને યોગ્ય માવજત આપવાં જોઈએ. સ્થિર-શાંત થાઓ અને યોગ્ય પરિસ્થિતિ નિર્માણ કરો. સ્થિર-શાંત થાઓ અને એને મૂળિયાં નાખવાનો અવસર આપો. એક વાર એ સરસ રીતે સ્થાપિત થાય પછી એ ઊગતું રહેશે, પણ શરૂઆતની એની કોમળ ક્ષણોમાં એને મદદ કરવાની, એની કાળજી લેવાની જરૂર રહે છે. જગતની શાંતિની ચાવી તમારી અંદર જ તમે ધારણ કરેલી છે. દુનિયામાં વ્યાપી રહેલી અંધાધૂંધી જોયા કરવામાં વખત ન બગાડો, પણ તમારી અંદરની બાબતો સરખી કરવા માંડો. ચુપચાપ મારો સંકલ્પ પાર પાડતાં રહો. એના વિશે વાતો કરવાની જરૂર નથી, માત્ર એ પ્રમાણે જીવો. તમારા પોતાના જીવનમાં રહેલી ગૂંચ અને અવ્યવસ્થાને શાંતિ, ગંભીર ઊંડાણ, સ્થિરતામાં રૂપાંતરિત કરો અને જે જગતમાં તમે જીવો છો તેના, તે સમાજના, ઉપયોગી સભ્ય બનો. તમારી જાતથી જ શરૂઆત કરો. તમે જાણો છો કે ત્યાં તમે કંઈક કરી શકશો; અને તે પછી બહારના કામમાં આગળ વધો.

જિં દગી જ્યારે તમને બદલાવા માટે કહે ત્યારે શાની જરૂર છે તે સ્પષ્ટપણે જુઓ અને કશા પણ વિરોધ વિના પોતાને બદલો — એમ સમજીને કે દરેક પરિવર્તન અતિ ઉત્તમ માટે જ છે. પરિવર્તન હંમેશાં સુખકારક નથી હોતું, ખાસ કરીને એવાં લોકો માટે, જેમનાં વિચારો ને નીતિઓ રૂઢ થઈ ગયેલાં છે. મઝાના, ગમતા, સુસ્થાપિત વિચારોને એક પછી એક ફેંકી દેવા તમે તૈયાર હોવાં જોઈએ, જેથી છેવટ તમે સંપૂર્ણપણે મુક્ત બની શકો અને કશુંક તદ્દન નવું અને ક્રાન્તિકારી સ્વીકારવાં માટે ખુલ્લાં થઈ શકો. અહીં જ ઘણી વાર મુશ્કેલી ઊભી થતી હોય છે. ઘણાં લોકો, કંઈક નવું આત્મસાત્ કરે પછી એને વળગી રહેવા માગતાં હોય છે, એને જતું કરવાનો ઇનકાર કરતાં હોય છે. તમે એને વધુ મોટા, વધુ આશ્ચર્યકારક પ્રાગટ્ય ભણીના માત્ર એક પગથિયા તરીકે જુઓ તો! એ બધું તો તમે એને માટે જગ્યા કરો એની રાહ જોતું, પ્રગટ થવા માટે પ્રતીક્ષા જ કરે છે! ભરેલી બાલદીને તમે ભરી શકો નહિ. તમારે એને પહેલાં ખાલી કરવી પડે. તમે હજુ જૂનાથી ઠાંસોઠાંસ ભરેલાં હો અને એને છોડી દેવા તૈયાર ન હો ત્યાં સુધી તમે સીધા ‘નવા’માં પૂર્ણપણે પ્રવેશ કરી શકો નહિ. એટલે પોતાને બદલો અને ઝડપથી બદલો, કારણ કે મને તમારી જરૂર છે.

તમે જે કાંઈ કામ હાથમાં લો, તે મારા આશીર્વાદ સાથે કરો. મારા આશીર્વાદ પહેલાં લીધા વિના કશાની અંદર વેગથી ધસી ન જાઓ. મૌનમાં જાઓ, શાંતિ ને ગંભીર ઊંડાણ તમારી આસપાસ વીંટળાઈ વળતાં હોય એવું અનુભવો અને પૂર્ણ શાંતિની એ અવસ્થામાં મારા આશીર્વાદ માગો અને મેળવો. પછી પરમ શ્રદ્ધા અને વિશ્વાસથી આગળ વધો અને જે કરવાનું હોય તે કરો. જાણો કે આખોય માર્ગ હું તમારી સાથે જ છું અને દરેક કામ બરોબર પાર પડશે. જેમ કરવાનું કામ વધારે મોટું તેમ મારા આશીર્વાદની તમને વધારે જરૂર. તમારા જીવનનાં નાનાં નાનાં ક્ષેત્રમાં પણ મને લઈ આવીને શરૂઆત કરો તો! પછી ધીરે ધીરે મને વધુ મોટા અને વધુ વિસ્તૃત ક્ષેત્રમાં જોડતાં જાઓ, અને તે એટલે સુધી કે છેવટે તમે મને મેળવ્યા પહેલાં, મારા આશીર્વાદ મેળવ્યા પહેલાં એક ડગલું પણ ન ભરો. મોટી ફાળ ભરીને, દેખીતી રીતે અશક્ય લાગતી પરિસ્થિતિઓમાં જવાને તૈયાર રહો, પણ એથી ભય પામતાં નહિ, કારણ કે તમારો માર્ગ તૈયાર કરવા હું તમારી આગળ જાઉં છું. તમારી ચેતનાને ઉચ્ચ સ્તરે રાખો, મારી સાથે સંપર્ક રાખો અને તમે જે કાંઈ કામ ઉપાડો, ભલેને એ ગમે તે હોય તેમાં સંપૂર્ણપણે નિર્ભય રહો.

દુનિયામાં દરેકેદરેક વ્યક્તિ માટે સ્થાન છે, પણ તમારું સ્થાન ક્યાં છે અને તમે ક્યાં બંધ બેસો છો તે તમારે શોધવું ને પામવું જોઈએ. નવું લઈ આવવાની જવાબદારી ઉઠાવતાં તમે ગભરાતાં હો, તો જે લોકો એ કરવા તૈયાર છે તેમને અટકાવવાનો પ્રયત્ન કરતાં નહિ. બરોબર સમજી લો કે જે લોકો આ કાર્ય ઉપાડવાને પ્રેરિત થયાં છે, ને તે માટે પ્રશિક્ષિત થયાં છે તેઓ એ કરશે જ, કારણ કે એ તેમનું કામ છે. સમગ્ર વિશાળ યોજનામાં તમારું સાચું સ્થાન ક્યાં છે તે શોધી કાઢો અને એમાં તમે પહેલી હરોળમાં ન હો, તો તેથી ક્ષુબ્ધ ન થાઓ. યાદ રાખો કે સમગ્રની રચના માટે બધા પ્રકારનાં લોકોની જરૂર પડે છે. તમારું જે વિશેષ ચોક્કસ કામ છે તે બસ સ્વીકારો અને તમારું જે કાર્ય કરવાની તમને ખબર છે, તે પૂરું હૃદય રેડીને કરો. જે લોકો જવાબદારી અને નેતૃત્વના પદે મુકાયેલા છે, તેમને આગળ જવા દો. તેમને પૂરો ટેકો અને સંપૂર્ણ વફાદારી આપો. તેમને એની જરૂર છે અને એની કદર છે. એમને માટેનાં કૃતજ્ઞતા, પ્રશંસા અને ઊંડા પ્રેમથી હૃદયને ઉન્નત બનાવો અને હંમેશાં, તમારું જે ઉત્તમોત્તમ છે તે આપો.

સાલો ઉદ્દગાર તો તમે કેટલી વાર સાંભળ્યો છે કે: ‘સમય કેટલો ઝડપથી પસાર થાય છે!’ તમે જ્યારે સુખ અને આનંદથી ભરેલાં હો છો, તમારું સર્વોત્તમ આપતાં હો છો, સમગ્રના હિતથી ભરેલા હૃદય સાથે બીજાંઓને માટે જીવતાં હો છો ત્યારે સમય ખરેખર જ ઝડપથી પસાર થઈ જાય છે અને એની એક એક પળ તમે માણતાં હો છો. તમે સમયની અંદર જીવતાં હો છો, એ વાત ખરી, પણ એ તમારા પર બોજો બની જાય, તમારા પર સવાર થઈ તમને કચડી નાખે એવું થવા દેવાનું જરૂરી નથી. દરેક બાબત માટે તમને જે કરવાનું મન હોય તે બધું કરવા માટે સમય હોય છે, કારણ કે એ કરવા માટે તમે સમય નિર્માણ કરો છો. બધાની પાસે સમય તો સરખો જ હોય છે, પણ તમે એનો ઉપયોગ કઈ રીતે કરો છો તે મહત્ત્વનું છે. એટલે કદી ફરિયાદ ન કરો કે અમુક લોકો પાસે બીજાં કરતાં વધુ સમય છે. સમયના કદી ગુલામ ન બનો, એને તમારો દાસ બનાવો. તમારે શું કરવું છે, એ વિશે નિર્ણય કરી લો અને પછી એ કરવા માંડો; તમને જણાશે કે એ પૂર્ણ રીતે પાર પાડવા માટે તમારી પાસે સમય છે જ.

તમે મારી નજીક સરી આવો અને હું તમારી નજીક સરી આવીશ. મારી સાથે સીધો સંપર્ક કરીને સાચી દિશામાં પહેલું પગલું ભરવું એ તમારા હાથમાં છે. બાકીનું બધું પછી ઊઘડતું જશે. દરેક જણનો અભિગમ જુદો હશે, પણ મહત્ત્વની વાત એ છે કે તમે એ કરો છો, ભલેને શરૂઆતમાં પગ ગમે તેટલા ડગમગતા હોય. માત્ર એટલું જાણી લો કે એક વાર તમે એ પ્રારંભનું પગલું ભર્યું કે પછીનું દરેક પગલું વધારે શક્તિશાળી અને દૃઢ થતું જશે. તમે મારી ઇચ્છાનુસાર કરતાં જશો અને મારા નિયમોને આકાર ધરતા જોશો તેમ એક પછી એક ચમત્કાર બનતા નિહાળશો. અતિ ઉત્તમ જ બની આવે એવી તમે અપેક્ષા રાખશો અને એને તમારા ભણી ખેંચી લાવશો, તેમ તમારી શ્રદ્ધા ને માન્યતા સુદૃઢ ને અવિચલ બનતાં જશે. એ બધું બનતું જુઓ, માત્ર એક વાર નહિ, ફરી ફરી બનતું જુઓ, તે એટલે સુધી કે પછી તમને મારી અદ્ભુત રીતો વિશે લગારે શંકા ન રહે, કે પછી તમે તમારાં સંપૂર્ણ શ્રદ્ધા ને વિશ્વાસ મારામાં મૂકો, તમારું સમગ્ર જીવન મને સંભાળી લેવા દો, મને દોરવા દો.

તેમને એમ લાગે છે કે તમે અમુક લોકોને ન જ ચાહી શકો? સૌ પ્રથમ તો તેમને ધિક્કારવાનું બંધ કરો. તેમના પ્રત્યે અસહિષ્ણુ થવાનું, તેમની ટીકા કરવાનું બંધ કરો. એ તમારું, સાચી દિશામાં પહેલું પગલું હોઈ શકે. પછી ધીરે ધીરે તેમને ઓળખતાં જાઓ, તેમનો શો હેતુ છે તે શોધો અને તમારી અંદર પણ એ કંઈ બાબત છે જેને લીધે તમારા બે વચ્ચે આ જુદાઈ આવી છે, તે પણ શોધી કાઢો. તમારી ભીતર દૃષ્ટિ કરો અને તમારામાં, તમારા ને એમના સંબંધમાં ક્યાં ભૂલ થઈ છે તે શોધી કાઢો. કદી ક્યારેય બીજાં પર દોષનો ટોપલો ન ઢોળો. પોતાની જ ઊણપોને તમે જ્યારે નજર સમ્મુખ જોઈ શકો છો ત્યારે તમે સાચા માર્ગે સાચી દિશામાં આગળ વધો છો. પછી તમે તમારો સંપૂર્ણ ઉકેલ શોધી શકશો. તમને પૂરેપૂરો ખ્યાલ પણ આવે તે પહેલાં પ્રત્યેક વ્યક્તિ સાથેનો તમારો સંબંધ અને તમારું આખુંય વલણ બદલાઈ ગયાં હશે. કંઈક ને કંઈક તો તમે હંમેશાં, તત્કાળ, આજે ને અત્યારે જ કરી શકો. તો પછી બીજું કોઈ પહેલું પગલું ભરે તેની રાહ જોવા કરતાં તમે જ એ કેમ ન કરો?

મારે તમને જીવનમાં એક પછી એક ભૂલો કરવા દેવી જોઈએ. જ્યારે તમને એ સમજાય અને તમે મારી મદદ માગો ત્યારે તમને મદદ કરવા અને માર્ગ દર્શાવવા હું હંમેશાં હાજર હોઉં જ છું, પણ હું તમારે માટે તમારું કામ નહિ કરી આપું. તમારે એ જાતે જ કરતાં શીખવું જોઈશે. આ જીવન નબળાંઓ માટે નથી, એ એવાં લોકો માટે છે જેઓ શક્તિવાન છે અને પોતાના વિશે સુનિશ્ચિત છે; અને એવાં લોકો માટે છે જેઓ જવાબ શોધવા માગે છે અને સાચો જવાબ મેળવવા કંઈ પણ કરવા તૈયાર છે, ભલેને એ માટે ગમે તે કિંમત ચૂકવવી પડે. ભૂલો કરતાં તમને ડર લાગે છે? ઊંડા પાણીમાં પગ મૂકતાં તમને ડર લાગે છે? તળિયા પરથી તમે પગ ન ઉઠાવી લો ત્યાં સુધી તરતાં નહિ શીખી શકો. તમારા પગ પર તમે ઊભાં ન રહો ત્યાં સુધી તમે આધ્યાત્મિક રીતે કદી વિકસી નહિ શકો. કશાનો ભય ન રાખો, સંપૂર્ણ શ્રદ્ધા અને વિશ્વાસ સાથે આગળ વધો, તમે જે સાચું માનો છો તે કરો અને સઘળા વિરોધોની ઉપેક્ષા કરો. અંદરની સૂઝ જે તરફ લઈ જાય તે તરફ જાઓ. એ સૂઝ મારામાંથી આવે છે.

ઊંઘમાંથી ઊઠવાંવેત મારી સાથે સંપર્ક કરીને અને સાચી રીતે શરૂઆત કરીને આજના દિવસને ભવ્ય-સુંદર કેમ ન બનાવો? ઉત્તમ અને ઉચ્ચતમની અપેક્ષાઓથી ભરેલા દિવસ માટે તમારા હૃદયને પ્રેમ અને કૃતજ્ઞતાથી કેમ ન ભરી દો? નવા દિવસની પ્રથમ થોડી ક્ષણો આનંદભરી અને પ્રેરક હોય, ત્યારે તે પછીની ક્ષણો પણ એવી જ હોય છે એવું તમને જણાશે અને પળો જેમ પ્રહરોમાં વિસ્તરતી જાય તેમ તમે જોશો કે આખોય દિવસ આનંદ ને શાંતિ તમારી પાછળ પાછળ ચાલ્યાં આવે છે. તમે ઊંઘમાંથી ઊઠો ત્યારે તમારા મગજ પર ભારે બોજો હોય, તમે નિરાશા ને ઉદાસી અનુભવતાં હો તો પછી આખોય દિવસ તમારી એ જ મનોવસ્થા રહેશે, સિવાય કે તમે એ માટે કંઈક કરો. હૃદય અને મનની સંપૂર્ણ શાંતિ માટે મને શોધો. એ સ્થિતિ ત્યારે આવે છે જ્યારે તમે બધી ચિંતા ને કાળજી મારા પર છોડી દો છો અને જ્યારે તમારી એકમાત્ર ઇચ્છા મારી ઇચ્છાને પાર પાડવાની અને મારા માર્ગોએ ચાલવાની હોય છે.

હું મેશાં ઉત્તમોત્તમની જ અપેક્ષા રાખી, ઉત્તમોત્તમ જ પામી, ઉત્તમોત્તમનું જ સર્જન કરીને જીવનમાં આશાવાદી કેમ ન બનવું? આશાવાદમાંથી શક્તિ આવે છે, નિરાશાવાદ નિર્બળતા અને પરાજય ભેંણી લઈ જાય છે. તમારામાં અને તમારી દ્વારા આત્માની શક્તિ પ્રકાશવા દો, એ તમારી આસપાસ સૌંદર્ય, શાંતિ અને સંવાદિતાની દુનિયા સર્જશે. જીવન પ્રત્યેનું તમારું દષ્ટિબિંદુ આશાભર્યું હોય ત્યારે તમારી આસપાસનાં બધાં લોકોને તમે આશા, શ્રદ્ધા, જીવનની આસ્થા આપીને ઊર્ધ્વ ભણી પ્રેરી શકો છો. હું મેશાં જ તમને જણાશે કે સમાન સમાનને આકર્ષે છે, કે તમારો આશાવાદ અન્યોમાં આશાવાદ સર્જે છે અને નિરંતર વૃદ્ધિ પામતો રહે છે. જીવનમાં હું મેશાં આશા હોય જ છે, શરૂમાં ભલેને એની ઝીણી અમથી ચિનગારી જ હોય. યોગ્ય વાતાવરણમાં, એ ચિનગારી આશા અને પ્રેમથી વીંટળાય છે ત્યારે એ ફૂંકાઈને મોટી જવાળા બને છે. એ મોટી ને મોટી થતી જાય છે અને છેવટ તમે, ઓલવી ન શકાય, સંતૃપ્ત ન કરી શકાય એવાં, આત્માનાં ઈંધણ વડે આખાં આગમય બની જાઓ છો. એક વાર એ પ્રદીપ્ત થાય પછી એને પ્રસરતાં કોઈ અટકાવી શકશે નહિ.

શબ્દ થકી કે કાર્ય થકી કોઈ તમને એક ગાલ પર તમાચો મારે ત્યારે બીજો ગાલ ધરવાનું સહેલું નથી. તત્ક્ષણની પ્રતિક્રિયા તો વળતો પ્રહાર જ કરવાની હોય છે, પણ અહીં જ અતિશય કાળજીથી આ પ્રતિક્રિયાઓનું ધ્યાન રાખવાનું હોય છે, અહીં જ આત્મસંયમ અને પૂર્ણ નિઃસ્વાર્થતાને વ્યવહારમાં ઉતારવાનાં હોય છે. જે લોકો આત્મ-શિસ્ત જેવી બાબત શીખ્યાં નથી તેઓ જેવું પામે છે તેવું આપશે, અને એમ કરવાનું એમને વાજબી જ લાગશે. અને પછી એમને નવાઈ લાગશે કે દુનિયામાં આટલી અરાજકતા અને અંધાધૂંધી કેમ છે! તેઓ એટલાં અંધ છે કે જ્યાં સુધી તેઓ પોતાનું આખું દષ્ટિબિંદુ ન બદલે અને પડોશીને પોતાની જાતની જેમ ન ચાહે ત્યાં સુધી દુનિયામાં જે કાંઈ ચાલી રહ્યું છે તે બદલવાની આશા ન રાખી શકાય, એટલી વાત તેઓ જોઈ-સમજી શકતાં નથી. પ્રેમ અને સદ્ભાવ જેટલા વધારે હશે એટલી વધુ ઝડપથી પરિવર્તન આવશે; પણ એ બધાની શરૂઆત તમારામાં થાય છે. આ બાબત તમને જેટલી વહેલી સમજાય, તેટલી જલદીથી તમારી આસપાસ ફેરફાર થવા માંડશે અને તે પ્રમાણે દુનિયામાં પણ બનશે. તો અત્યારથી જ એ વિશે શરૂઆત કેમ ન કરી દેવી?

મારા દિવ્ય પ્રેમ અને પ્રકાશનાં વહેણ સામે તમારી જાતને ખુલ્લી કરો. તમારા હૃદયનાં દ્વાર ખોલો અને એ વહેણને કશા વડે અટકવા ન દો. એ દ્વાર સાવ મોકળાં ખોલી નાખેલાં રાખો, જેથી એ પ્રેમ ને પ્રકાશ તમારી અંદર અને તમારામાં થઈને નિર્બાધપણે વહે અને જીવનબળ તમારી અંદર સદાય હોવાની સાહેદી પૂરે. તમારા હૃદયના દરવાજા બંધ હોય અને પ્રેમ ને પ્રકાશનું વહેણ અટકી ગયું હોય ત્યારે તમારું આખું જીવન સ્થગિત થઈ જાય છે; અને બંધિયાર ખાબોચિયામાં તો કશું જ જીવંત રહી શકે નહિ, એટલે તમારે સભાનતાપૂર્વક એ દ્વાર તદ્દન ખુલ્લાં રાખવાનાં છે અને મારામાંથી — જે સમસ્ત જીવનનો સ્રોત છે તેમાંથી — આખોય વખત લેતા રહેવાનું છે, જેથી કરીને તમારું હૃદય ક્યારેય શુષ્ક કે કુંઠિત ન બને. જે ઝરણું પોતાના સ્રોતમાંથી જળ મેળવતું નથી તે સુકાઈ જાય છે. તમે પણ, મારામાંથી તમારો પુરવઠો મેળવતાં અટકી જાઓ તો જલદીથી સુકાઈ જશો અને નિરુપયોગી બની જશો, એટલે મારા સંબંધે સજાગપણે સભાન રહો અને સતતપણે મારામાંથી તમારી જીવનશક્તિ મેળવતાં રહો; ક્ષણે ક્ષણે, પ્રહરે પ્રહરે, દિવસોદિવસ તમારી પસંદગી કરતાં રહો.

આપવાનો આનંદ અઢળક છે. જેમ તમે આપવાનું શીખતાં જશો, તમને મળેલી ભેટો અને પ્રતિભા હૃદયપૂર્વક આપશો (દરેકની ભેટ ને પ્રતિભા જુદી જુદી હોય છે અને તે જુદા જુદા સ્તર પર કામ કરે છે) તેમ તમે શાલીનતા અને મહત્તામાં વૃદ્ધિ પામતાં જશો. તમારો જો આનંદી, ખુશખુશાલ સ્વભાવ હશે અને તમે જ્યાં પણ જાઓ ત્યાં એ આપતાં જશો તો એ હજારગણો થઈને પાછો મળશે, કારણ કે દરેક જણ ખુશખુશાલ સ્વભાવને પ્રતિસાદ આપે છે. ‘વાવે તેવું લણે’ એ વાત હંમેશાં યાદ રાખો. તમે ટીકા, અસહિષ્ણુતા, બિન-વફાદારી અને નકારાત્મક વલણ વાવશો તો તમને એનો જ મોલ મળશે, કારણ કે તમે એ જ બાબતો તમારા ભણી ખેંચો છો. એટલે અત્યારથી જ આનંદ, ખુશાલી, પ્રેમ, મૃદુતા અને સમજદારીનાં બી વાવવાનું શરૂ કરી દો અને તમારી સાથે શું બને છે તે જુઓ. જીવન પરત્વેનો તમારો આખો દૃષ્ટિકોણ બદલાઈ જશે અને તમને જણાશે કે જીવનમાં જે ઉત્તમોત્તમ છે તેને તમે તમારા ભણી આકર્ષી રહ્યાં છો. તમે જે આનંદ આપશો તેનો તમારી આજુબાજુનાં બધાં લોકોમાં પડઘો પડશે, કારણ કે દરેક જણ આનંદમય આપનારને ચાહે છે અને એ અર્પણનો ઉત્તર વાળે છે.